

Verksamhetsberättelse 2020

Koncernen

Helenkoncernen består av moderbolaget Helen Ab och dotterbolagen Helen Elnät Ab, Oy Mankala Ab och Helsingin Energiatunnelit Oy. Som nya dotterbolag rapporteras också Vindpark Lakiakangas 3 Ab och Kristinestad Tupaneva Ab. Intressebolag som sammanställts i koncernen är Voimapiha Oy, Finlands Havsvind Ab och Liikennevirta Oy.

Helen Ab tillhandahåller el, fjärrvärme och fjärrkyla samt mångsidiga tjänster för småskalig energiproduktion samt för kundernas egen energianvändning och effektivisering av den. Energi produceras vid kraftverken i Helsingfors och andra produktionsanläggningar samt via bolagets kraftandelar. Helen Ab ägs av Helsingfors stad.

Helen Elnät Ab (100 %) inriktar sig på nätverksamhet enligt elmarknadslagen och tillhandahåller elöverförings- och eldistributionstjänster i så gott som hela Helsingfors. Nätbolagets affärsverksamhet står för cirka 13 % av Helenkoncernens omsättning.

Oy Mankala Ab (100 %) är ett produktionsbolag som äger Mankala, Abborfors, Klåsarö och Ediskoski vattenkraftverk i Kymmene älv. Oy Mankala Ab äger 8,1 % av Industrins Kraft Abp, 16,1 % av Suomen Hyötytuuli Oy och 50 % av Finlands Havsvind Ab.

Helsingin Energiatunnelit Oy (90 %) betjänar energi-, vattenförsörjnings- och datakommunikationsnäten. Helsingfors stads ägarandel i Helsingin Energiatunnelit Oy är 10 %.

Vindpark Lakiakangas 3 (60 %) byggs i Österbotten i samarbete med projektutvecklaren CPC Finland. Projektet stöder Helens mål att femdubbla vindkraftsproduktionen på två år. Förutom vindparken grundade Helen och CPC Finland också ett elöverföringsbolag, **Kristinestad Tupaneva Ab**, som svarar för överföringen av vindparkens produktion till stamnätet.

Strategi och värderingar

Helens strategi, verksamhetens lönsamhet och kassaflöde möjliggjorde investeringar och satsningar på kunderna, klimatneutral produktion, produkter och lösningar samt placeringar i nya tillväxtföretag. Till exempel inom vindkraften tog Helen en aktiv roll under verksamhetsåret genom att placera i vindparker. Helen satsade också på digitala lösningar både inom kundlösningarna och i affärsverksamhetens processer.

Helens omvärld präglas av en långsam återhämtning från coronapandemin. Samhällets begränsningsåtgärder tryggade människors hälsa, men försämrade samtidigt kundföretagens ekonomi. Under räkenskapsperioden beviljade Helen förlängda betalningstider för kundföretag. Coronapandemin gjorde att tryggheten av säkra arbetsförhållanden och ekonomisk kontinuitet i verksamheten hamnade i fokus för Helens ledarskap.

I och med klimatförändringen, kundönskemål och ny teknik utvecklas Helen i en riktning där nya produktions- och kundlösningar får en större roll. Samtidigt minskar elens andel av slutförbrukningen av energi. Större prisvariationer, växlande väderlek och ökad tillgång till el medför utmaningar på elmarknaden. På värmemarknaden har nya tjänsteleverantörer systematiserat sin verksamhet och utvecklat sitt produktsortiment. Helen utvecklar värmeaffärsverksamheten när marknaden blir mångsidigare.

Företagsomstruktureringarna ökade både i energibranschen och bland nya tjänsteleverantörer.

Helens vision:

Vi är marknadens mest kundfokuserade energibolag och gör den nya energierans möjligheter tillgängliga för var och en.

Strategiska mål:**Djärvare och smidigare**

Vi är mer kundfokuserade och satsar på att utveckla de kompetenser och förmågor som är viktigast för oss. Vi samarbetar mera och gör beslutsfattandet smidigare.

Bättre avkastning

Vår stabila och ständigt allt effektivare produkt- och tjänsteinriktade affärsverksamhet inom el, värme och kyla möjliggör investeringar i lösningsinriktad affärsverksamhet.

Vi stärker den lösningsinriktade affärsverksamheten

Vårt mål är att nya lösningsområden så som lokal förnybar energi, smarta fastighetslösningar och eldriven trafik ska utgöra en betydande del av koncernens omsättning år 2025.

Mot klimatneutral energi

Vårt mål är ett klimatneutralt energisystem. Vi bygger ett allt renare, flexiblare och smartare energisystem och är föregångare inom hållbara energisystem.

Ett partnersätverk som stöder tillväxt

Vi samarbetar allt mer med våra kunder, stärker våra partnersätverk, investerar i tillväxtföretag och är en aktiv aktör vid företagsomstruktureringar inom ramen för investerings- och finansieringsplanen.

Att hela personalen har gemensamma värderingar hjälper Helens anställda mot målen i strategin.

Helens värderingar är:

- Mästare på samarbete
- Från människa till människa
- Kunnande i världsklass
- Sätt fart på energin

Verksamhetsåret 2020

Prisutvecklingen på energinyttigheter var tvådelad under året. Under början av året sjönk priserna på nyttigheter, mot slutet av året steg de markant och slutade på en högre nivå än vid årets början. Den nordiska vattensituationen var rekordbra på våren, vilket sänkte marknadspriset på nordisk el. Situationen normaliserades mot slutet av året.

Helens kraftverk hade rekordhög tillgänglighet och optimeringen av energiproduktionen lyckades bra. El- och fjärrvärmenätens pålitlighet var rekordhög i Helsingfors. Inom eldistributionssäkerheten slogs europeiskt rekord, i Helsingfors var strömmen borta i medeltal 1,2 minuter under 2020. Under 2020 var också läckagen i fjärrvärmenätet rekordfå.

På årsnivå var områdesprisdifferensen för finsk börs historiskt hög. Elpriset i Finland var som högst i augusti. Att områdespriset för Finland är betydligt högre beror på flaskhalsen i överföringskapaciteten mellan Finland och Sverige.

Försäljningen av el i parti blev betydligt lägre än beräknat under 2020. De största orsakerna var att vädret var varmare än normalt och kraftvärmeproduktionens volym därmed lägre, och att spotpriset på el var lågt. Genom prissäkringar av marginalerna upprätthölls en god resultatnivå samtidigt som elprisnivån på marknaden var mycket låg. Särskilt inom anskaffningen av naturgas kunde Helen dra nytta av förmånliga bränslepriser.

Naturgasmarknaden i Finland öppnades vid ingången av 2020. Helen drog nytta av den ökade konkurrensen och därav följande lägre gaspriser under det andra och tredje kvartalet.

Fjärrvärmens prismässiga konkurrenskraft förbättrades i synnerhet tack vare sänkta priser på bränslen, utsläppsrätter och el. Under vinterperioden kunde Helen sänka energipriserna med 10 %, under vårperioden med 13 % och under sommarperioden med 6 % jämfört med motsvarande perioder året innan. Inom fjärrvärmeförsäljningen realiserades väderrisken kraftigt och försäljningen blev klart mindre än beräknat på grund av det exceptionellt varma vädret under början och slutet av året. Försäljningen av fjärrkyla avancerade i det närmaste som beräknat.

Målet på 550 000 elavtal för hushåll och småföretag nåddes, och under året ökade Helen sin kundvolym med över 50 000 kunder. På grund av coronapandemin minskade företagskundernas elförbrukning märkbart från och med mars. Konkurrensläget på elmarknaden var fortsatt krävande och konkurrenternas aktiviteter på marknaden var tuffa, likaså priskonkurrensen. Helen lyckades ändå öka affärsverksamheten på ett lönsamt sätt i en krävande omvärld.

Helens lösningsinriktade affärsverksamhet ökade märkbart på de tre marknader som valts: lokala lösningar (inkl. solenergi), eldriven trafik och smarta fastigheter.

Helen grundade Helen Ventures som ska bedriva placeringsverksamhet i tillväxtföretag i energibranschen. Genom verksamheten främjar Helen sin strategi och bygger upp beredskap för tillväxt, innovationer och en omvälvning av branschen. Helen Ventures gjorde två placeringar under sitt första verksamhetsår. Det tyska bolaget EcoG som är verksam inom eldriven trafik och det holländska programvarubolaget Gradyent som inriktar sig på optimering av fjärrvärme lyckades vardera skapa viktiga nya kundrelationer och öka sin affärsverksamhet.

Helen var med om att grunda Liikennevirta Oy och har länge varit en central ägare i bolaget. Helen finansierade bolaget också under räkenskapsperioden 2020.

Koncernens resultatutveckling

Koncernens omsättning minskade påtagligt jämfört med föregående år. Bidragande orsaker var den minskade värmeförsäljningen till följd av det varma vädret, den låga elprisnivån på partimarknaden samt den producerade mängden. Inom företagsel blev både volymen och omsättningen betydligt mindre än beräknat, vilket berodde på att coronapandemin minskade elförbrukningen.

Koncernens resultat låg på samma nivå som året innan. Helen Ab kunde utnyttja marknadssituationen för el och variationerna i den genom framgångsrika åtgärder på partimarknaden. Även prisutvecklingen på bränslen och den lönsamma tillväxten inom detaljhandeln med el bidrog till rörelsevinstens utmärkta nivå. Helen Elnät Ab:s omsättning och lönsamhet minskade en aning från föregående år på grund av coronapandemin.

Omsättningen för 2020 uppgick till 1 054 (1 151 år 2019) miljoner euro och rörelsevinsten till 176 (176) miljoner euro. Elförsäljningen, 6 032 (6 752) GWh, minskade med 11 %. Fjärrvärmeförsäljningen uppgick till 5 829 (6 523) GWh, vilket var 11 % mindre än föregående år. Försäljningen av fjärrkyleenergi minskade med 1 % till 169 GWh (171 GWh). Elöverföringen i Helsingfors, 4 178 GWh (4 383 GWh), minskade med 5 %.

Koncernens och moderbolagets nyckeltal

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Omsättning, MEUR	1 054	1 151	942	1 034
Rörelsevinst, MEUR	176	176	133	130
Rörelsevinst, %	17	15	14	13
Vinst före bokslutsdispositioner, MEUR	154	160	154	150
Investeringar, MEUR	201	69	127	46
Soliditetsgrad, %	77	77	78	78
Avkastning på investerat kapital (%)	7	7	7	7
Antal anställda 31.12	992	957	906	863
Balansomslutning, MEUR	2 806	2 710	2 739	2 681

Soliditetsgrad, % =

$100 * \text{Kapitalbas} / \text{balansomslutning}$

Kapitalbas = eget kapital i balansräkningen + reserver + avskrivningsdifferens minskad med skatteskuld

Avkastning på investerat kapital (%) =

$100 * (\text{vinst före bokslutsdispositioner} + \text{finansiella kostnader}) / \text{investerat kapital i medeltal}$

Investerat kapital = balansomslutning – räntefria skulder

Investeringar

Projekten för att uppfylla målet om klimatneutralitet avancerade bra trots coronapandemin, som påverkade tillgången till arbetskraft för projekten, leveranserna av utrustning samt organiseringen av arbetena på projektarbetsplatserna. Projekten kunde fortsätta och på basis av myndigheternas regler och anvisningar instruerades personalen i hur de kunde utföra sitt arbete på ett tryggt sätt.

Beslutet om att investera i ett biovärmeverk i Nordsjö fattades av Helen Ab:s styrelse i januari. I början av mars inleddes anskaffningen av huvudutrustning och arbetet kom i gång på byggarbetsplatsen. Vid Helen pågår också fyra separata värmepumpsprojekt.

Projektet Blåbärslandets grottvärmelager fortskred nästan enligt tidsplanen, men kostnaderna för projektet var större än beräknat. I slutet av november började man fylla värmelagret med vatten, ett arbete som beräknas ta cirka tre och en halv månad.

Av förstudieprojekten avancerade det storskaliga projektet för värme ur havsvatten, jordvärmelösningarna samt de nya värmepumpsprojekten. Inom värmepumpsprojektet för utvinning av värme ur havsvatten pågår förberedelser för att inleda en miljökonsekvensbedömning och den planering som stöder detta. I december sänkte man ner mätsensorer på potentiella vattentäktplatser ute på öppna havet för att undersöka förhållandena under vintern. Projektet som utreder möjligheterna att utnyttja spillvärme från industriområdet i Sköldvik fortsatte.

Genomförandeprojektet för det vindkraftsbaserade samföretaget Lakiakangas 3 och elöverföringsbolaget Kristinestad Tupaneva startade i augusti och avancerade planenligt. Helen börjar erbjuda sina kunder energi från den nya vindparken år 2022. Dessutom startade genomförandeprojektet för vindparken Alajoki-Peuralinna som Helen är delägare i via Suomen Hyötytuuli. Beslut om projektet fattades i september. Helens andel av Hyötytuulis nya vindpark är 25 %.

Koncernens investeringar uppgick till sammanlagt 201 miljoner euro. Moderbolagets investeringar i produktionsstrukturen uppgick till sammanlagt 93 miljoner euro, varav fjärrvärme- och kylnätens andel var sammanlagt 35 miljoner euro. Investeringarna i elnätet uppgick till 23 miljoner euro. Investeringarna i tunnelnätet och Mankala uppgick till 2 miljoner euro vardera. På vindkraftssidan investerades 42 miljoner euro i Lakiakangas 3 och 4 miljoner euro i Tupaneva. De övriga investeringarna hänförde sig huvudsakligen till nya tjänster och lösningar.

Utsläppens utveckling

Helens totala koldioxidutsläpp minskade i fjol med hela 19 % till följd av varmare väder än normalt, minskad försäljning av el i parti samt ökad andel klimatneutral och utsläppssnålare produktion. De specifika utsläppen minskade med 13 %.

Totala utsläpp och specifika utsläpp, 5-årsutveckling:

	2016	2017	2018	2019	2020
Mt	3,3	3,3	3,5	3,3	2,7
g/kWh	250	251	252	252	220

Finansiering

Helenkoncernens finansiella situation är stark och likviditeten god. Koncernens soliditet var 77 % och de räntebärande skulderna uppgick till 390 (410) miljoner euro vid räkenskapsperiodens utgång. Helenkoncernen ingår i Helsingfors stads koncernbokslut. För att säkerställa likviditeten har koncernkontot och dotterbolagens medlemskonton kreditlimit. För kortvariga finansieringsbehov har moderbolaget ett företagscertifikatprogram på 100 miljoner euro, som hittills inte har utnyttjats.

Målet för Helenkoncernens finansieringspolicy är att minimera nettofinansieringskostnaderna på koncernnivå. Man kan försöka nå målet genom kontrollerad risktagning, så att man begränsar den eventuella förlusten och inte äventyrar verksamhetens kontinuitet. Den placeringsverksamhet i tillväxtföretag som Helen Ventures bedriver styrs med en separat förvaltningsmodell.

Helenkoncernens soliditet hålls på en sådan nivå att den möjliggör smidig tillgång till främmande kapital till skäliga kostnader. Vid placeringen av finansiella tillgångar och kassamedel håller Helen en låg riskprofil. Ränterisker hanteras genom räntesäkringar och valutakursrisker genom valutasäkringar. Derivat används endast för säkringsändamål. Återfinansieringsrisken hanteras genom tidsmässig spridning och motpartsrisken vid finansieringen genom spridning av kreditgivarna. Motpartsrisken vid placeringar hanteras i samband med direkta placeringar genom krav på kreditvärdering, och i samband med placeringsfonder genom att sprida investeringarna och begränsa placeringens andel av fondens marknadsvärde.

I enlighet med finansieringspolicyn sköter Helen Ab också dotterbolagens finansiering centraliserat. Helen Ab:s räntebärande skuld består av ett kapitallån från ägaren på 157

miljoner euro, ett s.k. seniorlån från ägaren på 190 miljoner euro samt lån från finansinstitut på 21 miljoner euro. Helen Elnät Ab har lån på 5 miljoner euro utanför koncernen.

Aktier

Helen Ab:s registrerade, i sin helhet betalda aktiekapital är 600 miljoner euro. Det totala antalet aktier är 1 000 stycken och alla aktier ägs av Helsingfors stad.

Betydande händelser under räkenskapsperioden

Energimarknaden och klimatneutralitet

- **Naturgasmarknaden öppnades vid årsskiftet.** I och med det kan Helens naturgasanskaffning göras mångsidigare.
- **Helen snabbar upp ersättandet av stenkol och bygger ett biovärmeverk i Nordsjö.** Att biovärmeverket tas i drift ett år tidigare ger möjlighet att delvis upphöra med användningen av stenkol redan tidigare än planerat. Investeringens värde är cirka 260 miljoner euro.
- **Helen investerar mer i utnyttjande av spillvärme: Katri Valas fjärrvärme- och fjärrkyleanläggning i Sörnäs får en ny värmepump som redan är den sjunde i ordningen.** Investeringen ersätter 10 % av värmeproduktionen vid Sundholmens kraftverk och ger möjlighet att minska användningen av stenkol tidigare än planerat också för Sundholmens del. Investeringens värde är cirka 30 miljoner euro.
- **Spillvärmeprojektet i Sköldvik nådde den teknisk-ekonomiska förstudiefasen.** Om projektet förverkligas täcker det en fjärdedel av huvudstadsregionens fjärrvärmebehov.
- **Helen ökar värmehandeln med Vanda Energi:** Utbyggnaden av Vanda Energis avfallskraftverk ger klimatneutral värme också till Helsingfors.
- **Helen Ventures investerade i ett holländskt tillväxtföretag** som optimerar fjärrvärmesystem med hjälp av artificiell intelligens.
- **Helen Ventures investerade i ett tyskt tillväxtföretag** som optimerar fjärrvärmesystem med hjälp av artificiell intelligens.
- **Helen utökar sin vindkraftsproduktion i betydande grad – totalt investeras 100 miljoner euro i en ny vindpark, varav Helens andel är 60 miljoner euro.** Helen har inlett byggandet av vindparken Lakiakangas 3 i Österbotten tillsammans med projektutvecklaren CPC Finland. Projektet stöder Helens mål att femdubbla vindkraftsproduktionen på två år. Helen börjar erbjuda sina kunder energi från den nya vindparken år 2022.
- **Helens vindkraftsproduktion ökar också i och med att intressebolaget Hyötytuuli bygger en ny vindpark i Mellersta Österbotten.** Vindparken inleder sin produktion 2022.
- **Helen är med och utreder möjligheterna att utnyttja småskalig kärnkraft inom fjärrvärmens.** Det tvååriga projektet EcoSMR (Finnish Ecosystem for Small Modular Reactors) som finansieras av Business Finland startade i september.
- **I förstudien för en värmepump som ska utvinna värme ur havsvatten förbereddes miljökonsekvensbedömningen.** I december sänkte man ner mätsensorer på potentiella vattentäktplatser ute på öppna havet för att undersöka förhållandena under vintern.
- **Helens nya AI-system förbättrar planeringen av energiproduktionen och minskar utsläppen.** När energisystemet blir effektivare minskar också utsläppen. Det är fråga om Helens första AI-system som tagits i användning för produktion. Systemet har byggts upp tillsammans med Silo AI.
- **Helen genomför pilotprojekt med ny solkraftsteknik i kraftverk på egna fastigheter.** De första solkraftverken byggs på värmecentralerna i Dammen och Kvarnbäcken samt på taket till ett lager vid Nordsjö kraftverk.
- Helen har börjat fylla Finlands största värmelager med vatten. Värmegrottorna under Blåbärslandet är även globalt sett extraordinära, och ett viktigt steg på Helsingfors väg mot klimatneutralitet.

- Helen har som första energibolag i Finland förbundit sig att sätta ett vetenskapligt baserat mål för utsläppsminskningen – utsläppen ska halveras inom de närmaste åren. Helen har förbundit sig att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader i enlighet med klimatavtalet i Paris. Bolaget sätter ett vetenskapligt baserat mål för utsläppsminskningen (Science Based Target).

Kundlösningar och tjänster

- **Helen lanserade en ny app för övervakning av energiförbrukningen – Oma Helen sporrar till smartare energival.** Tjänsten Oma Helen lanserades som mobilversion och utvidgas senare till att också fungera via webbläsare.
- **Utmärkelsen Årets Energigeni: Spillvärme från Pauligs kafferosteri blir fjärrvärme.** Projektet tilldelades utmärkelsen Årets Energigeni, som beviljas av arbets- och näringsministeriet, Energimyndigheten och statens bolag för hållbar utveckling Motiva.
- **Köpcentret Hertsis förnyade del fick klimatneutral kylning – kyla från Helen kan fås i hela Helsingfors.**
- **Laddningsnätverket för elbilar växer i Helsingfors:** Helen levererar 33 nya laddstationer för elbilar till 8 platser i anslutning till Helsingfors ishallar och Urheiluhallit Oy:s verksamhetsställen.
- **Högholmen värms med noll utsläpp.** Djurgården valde Cirkulär värme från Helen, som är en helt utsläppsfri värmeproduktionsform som recirkulerats från spillvärme.
- **Leanheat och Helen inleder samarbete.** Leanheats lösning som bygger på artificiell intelligens kompletterar Helens tjänst Fastighetsvakten och hjälper effektivt till att minska klimatutsläppen.
- **All kylning som levereras av Helen är nu klimatneutral.** Vid produktionen av kyla utnyttjas uteslutande förnybara energikällor.
- **Helen skapar en ny modell för värmeproduktion genom ett pilotprojekt – de klimatneutrala energialternativen för fastigheter utökades med jordvärme.**
- **OP:s verksamhetslokaler i Vallgård värms hädanefter med utsläppsfri Cirkulär värme,** som till 100 procent består av spillvärme som återvunnits.
- **Helens nya virtuella batteri ger möjlighet att lagra egen solex för användning senare.**
- **Helen öppnade Helsingfors första högeffektladdare för elbilar i Södervik.** Den är mångdubbelt effektivare än dagens laddstationer och kan i bästa fall ladda en elbil på bara 20 minuter.

Personalen

Vid årets slut hade Helen Ab 906 (863) anställda. Antalet anställda ökade markant. I enlighet med strategin rekryterade företaget framför allt personer med kompetens inom försäljning, lösningsinriktad affärsverksamhet och digitala lösningar. Antalet ordinarie anställda var 850 (818) och antalet visstidsanställda 56 (45). Medelantalet anställda var 905 (861). Personalens medelålder var 45,5 (46,2) år och anställningsförhållandets längd 14,9 (15,9) år. Lönerna uppgick till 53,7 miljoner (49,4 miljoner) euro år 2020.

Vid årets slut hade Helen Elnät Ab 86 (94) anställda. Sex anställda övergick till ett annat företag 3.4.2020 genom överlåtelse av rörelse. Antalet ordinarie anställda var 82 (91) och antalet visstidsanställda 4 (3). Det genomsnittliga antalet anställda var 88 (96). Personalens medelålder var 45,8 (45,4) år och anställningsförhållandets längd 14,9 (14,1) år. Lönerna uppgick till 5,9 miljoner (6,3 miljoner) euro år 2020.

De övriga dotterbolagen hade ingen personal vid utgången av 2020.

Forskning och utveckling

Forskning och utveckling bedrivs på bred front vid Helens olika affärsenheter. Teman är bl.a. klimatneutral energiproduktion, nya affärsmöjligheter samt digitalisering.

Kring temat klimatneutralitet pågår flera projekt. Helen är med och utreder möjligheterna att utnyttja småskalig kärnkraft inom fjärrvärmesektorn. Det tvååriga projektet EcoSMR (Finnish Ecosystem for Small Modular Reactors) som finansieras av Business Finland startade i september. Projektet sammanför finska aktörer som kan utveckla affärsverksamhet kring möjligheterna med små modulära reaktorer.

Helen utreder också möjligheterna att utvinna värme ur havsvatten inom fjärrvärmeproduktionen. Mätsensorer sänktes ner ute på öppna havet i december 2020 och de tas upp igen våren 2021. Sensorerna samlar data om förhållandena på havsbotten under vintersäsongen.

Helen planerar också Helsingfors första geovärmeanläggning i Brunakärr. Det medeldjupa borrhålet används som testobjekt för den nya tekniken. Samtidigt förbereder man en 3D-reflexionsseismisk undersökning, som är unik för stadsmiljö i Finland, samt användning av artificiell intelligens vid analysen av forskningsresultaten. Geovärme ses som en möjlig ersättare till en del av användningen av stenkol i Sundholmens kraftverk.

Ett huvudtema i fråga om nya affärsmöjligheter är väteekonomins möjligheter i kombination med utnyttjande av koldioxid. Helen är med i Business Finlands projekt BECCU samt eFuels Co-Innovation, där man undersöker möjligheterna att använda power-to-x-teknik för att av koldioxid och väte framställa trafikbränslen eller högvärdiga slutprodukter inom kemisk industri. Helen är också med i EU-projektet FlexCHX som samordnas av VTT. I projektet undersöker man möjligheterna att använda väte inom syntesgasteknik.

Helens, L&T:s och VTT:s samprojekt "stadsraffinaderiet" avslutades i sin nuvarande form i slutet av 2020, eftersom förstudien visade att det inte fanns förutsättningar för att föra projektet vidare mot ett investeringsbeslut. Forskningen kring temat fortsätter i tillämpliga delar under väteekonomi.

I anslutning till digitaliseringen tog Helen fram en lösning som baserar sig på artificiell intelligens, med vars hjälp värmeförbrukningen kan förutses ännu noggrannare än förut, vilket gör planeringen av produktionen effektivare. När energisystemet blir effektivare minskar också utsläppen. Det är fråga om Helens första AI-system som tagits i användning för produktion. Systemet har byggts upp tillsammans med Silo AI.

Intern kontroll och riskhantering

Riskhanteringsens syfte är att säkerställa energileveranssäkerheten samt trygga och öka koncernens värde på lång sikt. I bolaget avser riskhantering ett systematiskt och förutseende sätt att identifiera, analysera och hantera osäkerheter i samband med verksamheten. Den övergripande riskhanteringen är ett affärsdrivet, systematiskt och enhetligt riskhanterings sätt som styr beslutsfattandet och verksamheten i hela organisationen.

Ledningen ansvarar för att bolaget har en fungerande riskhantering och intern kontroll i förhållande till ekonomins och verksamhetens omfattning och innehåll. I bolaget har man värderat de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna med tanke på verksamhetens omfattning och struktur samt andra omständigheter som påverkar verksamhetens utveckling.

Man har organiserat den interna kontrollen och riskhanteringen genom att låta riskhanteringsstämningen genomgå hela verksamheten. I fråga om energihandeln har man uppdaterat verksamhetsprinciperna för energihandeln och riskhanteringshandboken.

Handboken beskriver de av styrelsen godkända principerna för energihandeln och riskhanteringen i samband därmed.

Strategiska risker

En central osäkerhetsfaktor vid den långsiktiga utvecklingen av affärsverksamheten är omvärlden, där styrmekanismerna, målen och tidsramarna ständigt förändras till följd av det politiska beslutsfattandet. I en sådan situation är det en utmaning att planera investeringar i klimatneutral energiproduktion på lång sikt, men målet är ändå klart och tydligt. Helen fasar ut stenkolet fram till 2029 och energiproduktionen ska vara klimatneutral år 2035.

Externa risker

De betydande affärsriskerna är centralt kopplade till de kraftiga variationerna och den allt sämre förutsägbarheten på elmarknaden. Konkurrensen hårdnar också ytterligare på detaljhandelsmarknaden för el. Prisfluktuationerna på elbörsen ger upphov till affärsrisker inom grossist- och slutkundsförsäljningen samt inom elanskaffningen. Koncernen hanterar riskerna genom att skydda anskaffningen och försäljningen med derivat. Inom bränsleanskaffningen är volym- och prisrisken de mest betydande riskerna. Dessa risker hanteras bl.a. genom anskaffnings- och derivatkontrakt. Cybersäkerhetens nivå och kapacitet bedöms och utvecklas kontinuerligt.

Interna risker

Betydande operativa risker kan leda till fel i produktionsanläggningar eller nät och till avbrott i produktionen. Det här medför extra kostnader inom energianskaffningen och eventuellt störningar i energidistributionen. De operativa riskerna vid anläggningarna hanteras bl.a. genom förebyggande underhåll av utrustning och nät, konditionsövervakning och personalutbildning.

Arbetspensionsförsäkringarna och grupplivförsäkringen är tecknade i Keva. De övriga försäkringarna är fördelade på fyra olika försäkringsbolag. Försäkringsskyddet täcker egendoms-, avbrotts-, ansvars-, person- och fordonsskador. Försäkringarnas omfattning och självrisknivåer har bestämts separat för varje bolag enligt bolagens risktålighet.

Hållbarhet och intressebevakning

Helens mål är klimatneutralitet år 2035. Användningen av stenkolk fasas ut redan tidigare, fram till år 2029, och användningen halveras redan inom de närmaste åren när Hanaholmens kraftverk stängs. Ny klimatneutral produktion är redan i drift och byggs ut ytterligare i flera projekt. Bekämpningen av klimatförändringen har stor inverkan på planeringen av framtidens energilösningar och kommande investeringar. Investeringarna för att minska utsläppen och öka användningen av förnybar energi görs i etapper, så att vi kan ta vara på alla de möjligheter som ny teknik erbjuder. Nya energiproduktionslösningar utvecklas också tillsammans med kunderna. Helen Ab:s hela energiproduktion omfattas av EU:s utsläppshandel.

Helen har som första energibolag i Finland förbundit sig att sätta ett vetenskapligt baserat mål för utsläppsminskningen, Science Based Target. När användningen av stenkolk halveras inom de närmaste åren sjunker också utsläppen i betydande grad.

Påverkan på luftkvaliteten i huvudstadsregionen av lokala utsläpp från energiproduktionen följs som ett led i Helsingforsregionens miljötjänsters (HRM) övervakning av luftkvaliteten. Enligt uppföljningen har energiproduktionen mycket liten påverkan på luftkvaliteten i Helsingfors.

Helens verksamhet påverkar dels klimatet och miljön, dels människor. Målet är att öppet berätta om verksamheten för intressentgrupperna och känna till intressentgruppernas synpunkter och förväntningar. På grund av det exceptionella coronapandemiåret var kommunikationen med intressentgrupper mycket liten, och Helen arrangerade bara ett enda webinarium om bioenergis hållbarhet och naturens mångfald.

Helen Ab:s elproduktion samt produktion och distribution av värme och kyla har certifierats enligt miljöledningsstandarden ISO 14001. Helen Elnät Ab har ett integrerat verksamhetssystem enligt standarderna ISO 9001, ISO 14001 och OHSAS 18001. Helen Elnät har ett certifierat system för arbetshälsa och arbetssäkerhet enligt OHSAS 18001. I övrigt följer verksamhetssystemet standarden ISO 55000 för egendomsförvaltning, men systemet har inte certifierats. Kontorslokalernas miljöpåverkan hanteras med hjälp av miljöprogrammet Green Office.

Helen vill understryka vikten av att bolagets produkter och tjänster är hållbara under hela livscykeln och har vid alla anskaffningar infört företagsansvarskrav, som Helens samtliga leverantörer måste förbinda sig till.

Bolagsstämman

År 2020 höll Helen Ab sin ordinarie bolagsstämma 26.3.2020.

Till revisor valdes KPMG Oy Ab (med CGR Esa Kailiala som huvudansvarig revisor).

Styrelsen

Till styrelsen återvaldes vid bolagsstämman 26.3.2020 Osmo Soininvaara, Wille Rydman, Marko Karvinen, Hillevi Mannonen, Timo Piekkari, Sirpa Puhakka, Daniel Sazonov, Pirja Heiskanen och Sallamaari Muhonen. Osmo Soininvaara återvaldes till styrelseordförande och Wille Rydman till vice ordförande.

Under 2020 sammanträdde styrelsen 13 gånger, varav 11 möten hölls på distans och 2 via e-post. Styrelsemedlemmarnas närvaroprocent vid styrelsens möten var 99,1 %.

Styrelsens utskott

Styrelsen har ett revisionsutskott och ett personal- och belöningsutskott. Utskotten biträder styrelsen i dess arbete.

I revisionsutskottet satt Hillevi Mannonen som ordförande och Pirja Heiskanen och Sirpa Puhakka som medlemmar. I utskottets möten deltar regelbundet ekonomidirektören och direktören för juridiska frågor som utskottets sekreterare samt revisorn och andra experter som utskottet kallar vid olika tillfällen. Revisionsutskottet sammanträdde åtta gånger under 2020.

Personal- och belöningsutskottet bestod av Osmo Soininvaara som ordförande och Wille Rydman och Timo Piekkari som medlemmar. I utskottets möten deltar regelbundet verkställande direktören och personaldirektören som utskottets sekreterare. Personal- och belöningsutskottet sammanträdde fem gånger under 2020.

Verkställande direktören

Vid sitt möte 26.9.2019 utsåg styrelsen DI Juha-Pekka Weckström till verkställande direktör för Helen Ab från och med 1.4.2020. Weckström tillträdde som vice verkställande direktör 1.2.2020 och 1.4.2020 som verkställande direktör då Pekka Manninen först blev semesterledig och sedan gick i pension.

Till bolagets styrelsemedlemmar samt verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare betalades under räkenskapsperioden sammanlagt 434 245 (483 483) euro i löner, arvoden och naturaförmåner.

Händelser efter räkenskapsperioden

I Helenkoncernen har inga betydande händelser inträffat efter räkenskapsperioden.

Styrelsens förslag till disposition av vinsten

Moderbolaget Helen Ab:s utdelningsbara egna kapital är 1 331 171 897,99 euro, varav 38 727 655,81 euro utgör överskott från tidigare räkenskapsperioder medan 41 271 848,73 euro utgör räkenskapsperiodens överskott.

Styrelsen föreslår för bolagsstämman att utdelningen fastställs till 75 000,00 euro/aktie eller sammanlagt 75 000 000,00 euro medan 4 999 504,54 euro läggs till vinstmedel. Styrelsen föreslår att utdelningen betalas ut 30.4.2021. Bolagets likviditet är god och enligt styrelsens syn äventyrar den föreslagna vinstutdelningen inte bolagets likviditet.

Utsikter för framtiden

Det speciella och exceptionella, men för Helen lyckade året 2020 är till ända, och året 2021 med betydande utmaningar ligger framför. Helen ökar sina satsningar på investeringar och utveckling, med samma fokusområden som under 2020. Nya utvecklingsområden som Helen bedömer och aktivt undersöker är utnyttjande av industriell spillvärme och värme i havsvatten. Helen satsar mer än tidigare på kundfokusering och på digitala system som behövs för kundgränssnittet. Målet är att höja Helens kundfokusering till en nivå som ger konkurrensfördel. Allt bygger på en kulturförändring i riktning mot en mer kommersiell verksamhet som står i överensstämmelse med Helens värderingar.

Prisfluktuationerna på partimarknaden för el väntas bli kraftigare under de närmaste åren då den väderberoende produktionen ökar. Helen köper kärnkraft och vattenkraft som balanserar den väderberoende produktionen. Den nordiska vattensituationen har varit bättre än normalt under den senaste tiden, vilket är en central orsak till det låga marknadspriset på el i Norden.

Ändringen av skatteklassen för värmepumpar främjar investeringarna i klimatneutralitet om den genomförs, och är en förutsättning för många betydande framtida investeringar.

Helen svarar på omvälvningen i energibranschen genom att göra kraftiga investeringar i klimatneutral produktion och lösningsinriktad affärsverksamhet samt genom att bygga partnerskap som stöder strategin. Helen förenar sina krafter med kunderna och övriga intressentgrupper för att bygga en klimatneutral framtid. Arbetet med att lösa klimatutmaningen fortsätter och energiindustrin har en viktig roll som föregångare.

Resultatet för 2021 väntas landa på en lägre nivå än 2020. Bolagets framtidsutsikter är relaterade till den allmänt ökade osäkerheten på energimarknaden, som har att göra med den växande andelen väderberoende produktion på den nordiska energimarknaden. Tillsammans med naturgasmarknaden som öppnats för konkurrens kommer detta att leda till större prisvariationer än tidigare på marknaden för energinyttigheter. Helens kunnande om agerande på marknaden är i världsklass och i bolaget fortsätter man att utveckla dessa kompetenser. Variationerna i bolagets resultat väntas öka.